

Haïti Nieuws augustus 2013

Bloemencarnaval

In Port-au-Prince wordt op 28,29 en 30 juli weer het Carnaval des fleurs gehouden. In een communiqué maakt de president bekend dat de overheidsinstellingen op maandag en dinsdag 29 en 30 gesloten zijn en de handel stil ligt.

Het organisatiecomité heeft de beste plaatselijke couturiers gevraagd de tien koningen te kleden. Live muziek wordt verzorgd door dertien bands. Dit carnaval verschaft werk aan meer dan 1.500 personen: musici, dansers, couturiers, grimeurs, schilders en andere kunstenaars, restaurateurs, choreografen, enzovoort. De kosten zijn begroot op 97 miljoen gourdes. (60 gourdes = 1 €).

De feestelijkheden worden gehouden op Champ de Mars, waar handelaren in alle haast hun kramen hebben opgeslagen. Mannen en vrouwen bieden dranken en eten aan, zelfgemaakte sieraden en zakdoeken in alle kleuren.

Ongeveer 5.000 agenten (de helft van het totale politiecorps) zijn opgeroepen voor het handhaven van de orde. De politie vraagt de bevolking op mee te werken aan een goed verloop van deze drie dagen.

Voor een speciaal optreden is de bekende Cubaans-Amerikaanse zanger Diablo gecontracteerd. Op het vliegveld is hij verwelkomd door de minister van Cultuur.

Niet iedereen is blij met dit carnaval. Velen vinden het ongepast er zo veel geld voor uit te geven, 97 miljoen gourdes (1 € = 60 gourdes), terwijl het land geconfronteerd wordt met financiële en economische problemen. Ze spreken van een schrijnend contrast tussen feestelijkheden op Champ de Mars en de krottenwijk er om heen, waar de mensen dagelijks honger lijden. 'Alleen al het opbouwen van de stands kost duizenden dollars. Na de drie dagen worden ze weer afgebroken. Dit geld had men voor betere zaken kunnen uitgeven'. Een ander merkt op: 'Wat je zegt of doet, de werkelijkheid blijft zoals die is. Op de ene plek in de stad heerst honger en werkloosheid, de andere viert het bloemencarnaval. Of je wilt of niet, zo is het leven met verschillen tussen de een en de ander'. (HM)

De zaak rechter Joseph

De Senaatscommissie van vijf senatoren, die belast is met het onderzoek na het overlijden van rechter Joseph (58), heeft de twee juristen gehoord, aan wie de overleden rechter een vertrouwelijke mededeling had gedaan. Ze verklaarden dat rechter Joseph in een gesprek op het bureau van advocaat Gar Lissade door president Martelly en premier Lamothe, in tegenwoordigheid van de president van de rechtbank, onder druk zijn gezet om terug te komen op zijn beslissing enkele ministers als getuigen op te roepen in de zaak tegen Sophia en Olivier Martelly. Moeder en zoon worden beschuldigd van corruptie, afpersing en verduistering van gemeenschapsgeld.

Zowel Lissade als president Martelly, premier Lamothe en de president van de rechtbank zijn verhoord over hun mogelijke aanwezigheid bij dit gesprek. Ze ontkennen dat dit gesprek heeft plaatsgevonden.

Volgens de woordvoerder van de premier wil de oppositie, nu er binnenkort verkiezingen gehouden worden, met het verspreiden van dit soort beweringen de regering in diskrediet brengen. Rechter Joseph zou ook niet bevoegd zijn geweest deze zaak te behandelen. Deze zaak zou onder de verantwoordelijkheid vallen van de anticorruptie commissie.

Intussen geeft een andere rechter, Bélizaire, opdracht tot arrestatie van André Michel, een van de twee jonge advocaten die mevrouw Martelly en haar zoon Olivier hebben aangeklaagd. Het lukt Michel echter onopgemerkt het kantoor te verlaten.

Bélizaire gaat zijn bevoegdheden te buiten. Hij had het kantoor waaraan Michel verbonden is moeten inlichten en zich hebben moeten laten vergezellen door de regeringscommissaris. Volgens Mr. Newton St Juste, de collega van Mr. Michel heeft het er alle schijn van dat het doel van dit optreden was advocaten die betrokken zijn in de strijd tegen corruptie, waarvan ook het gezin Martelly beschuldigd wordt, te intimideren en in de gevangenis op te sluiten. (HM, LM)

Eerste vlucht van Haïti Aviation

Op 19 juli is het eerste toestel van de nieuwe luchtvaartmaatschappij *Haïti Aviation* vanuit Miami met 150 passagiers aan boord geland op het nationale vliegveld *Toussaint Louverture*. Haïti Aviation wil ook op andere steden in de wereld vliegen, maar ook lokale vluchten doen.

Homohuwelijk

Zoals in de VS en in Europa geeft het homohuwelijk ook in Haïti aanleiding tot felle discussies en confrontaties. Op 19 juli demonstreren meer dan duizend mensen, de meeste zijn lid van een christelijke kerk, tegen wat zij noemen ontwrichting van het christelijk gezin. Ze verzetten zich tegen het wetsvoorstel dat het huwelijk tussen twee mensen van hetzelfde geslacht mogelijk maakt.

Sinds het legaliseren van het homohuwelijk in andere landen ziet men in Haïti meer contacten tussen homoseksuelen, worden ontmoetingen georganiseerd en acties ondernomen om de kerkelijke autoriteiten er toe te bewegen het sluiten van een homohuwelijk toestaan.

Christelijke organisaties, dominees en actiegroepen organiseren debatten voor radio en televisie om alle geledingen van de maatschappij op te roepen om deze ontwikkeling, die moet leiden tot het legaliseren van het homohuwelijk, te stoppen.

Bij een van de demonstraties op 19 juli zijn twee homoseksuelen aangevallen. De politie heeft ze in het politiebureau in veiligheid gebracht en daarna naar huis begeleid. (HM)

Martelly spreekt van complot

In een interview voor de televisie spreekt de president over een complot dat via een staatsgreep een eind beoogt te maken aan zijn regeerperiode. Zonder haar naam te noemen wijst hij als leider van het complot Mirlande Manigat aan, de secretaris-generaal van de RDNP, die de strijd om het presidentschap van Martelly verloor. Hij noemt het dreigen met een staatsgreep bluff en zegt zich volkomen veilig te voelen wanneer hij door het land reist.

In een communiqué protesteert de RDNP (*Rassemblement des Démocrates Nationaux Progressistes*) tegen deze uitlatingen van de president. De RDNP pleit juist voor verdraagzaamheid en geweldloosheid zoals ze altijd gedaan heeft. Ze vraagt de president tot bezinning te komen. 'Het carnaval, hoe belangrijk ook in onze traditie, mag ons niet afleiden van zaken die het volk terecht bezig houden: de wijd verspreide corruptie, het overlijden onder verdachte omstandigheden van een rechter, de overduidelijke wil van de regering om de baas te spelen over de wetgevende en rechterlijke macht, de armoede, de werkloosheid, het armer worden van de middenklasse, de arrogantie van de macht ten opzichte van professionals, en een regering die probeert haar tegenstanders het zwijgen op te leggen'.

De minister van Justitie en Openbare Orde neemt de dreiging van een complot serieus. Hij acht een aanslag op de president, wanneer hij het noorden bezoekt, zeker mogelijk. (HM)

Autopsie rechter Joseph

De familie van rechter Joseph vindt het overlijden van de rechter verdacht en vermoedt vergiftiging. Ze wil een onafhankelijk onderzoek. Omdat de rechter lange tijd in Canada woonachtig is geweest, wordt de tweede autopsie in Quebec verricht. Ze leidt tot dezelfde doodsoorzaak als die in het ziekenhuis in Port-au-Prince is vastgesteld: hersenbloeding.

Er volgt nog toxicologisch onderzoek, maar dat zal geen volledig betrouwbaar resultaat opleveren, omdat het lichaam is Haïti gebalsemd is. (HM)

Mensensmokkel

Begin augustus ziet de bemanning van een van de vliegtuigen van de Amerikaanse kustwacht een aantal mensen op een onbewoond eiland in de buurt van Porto Rico. Het blijken 48 Haïtianen te zijn, achtergelaten door mensensmokkelaars die ze hadden wijsgemaakt hun eindbestemming bereikt te hebben. Twee vrouwen zijn opgenomen in het ziekenhuis, de zesenvestig anderen worden terug naar Haïti gebracht.

Dit jaar zijn al een paar honderd Haïtianen gearresteerd die illegaal Porto Rico probeerden, binnen te komen. (HM)

Rond dezelfde tijd pikt de Dominicaanse kustwacht, gewaarschuwd door de Amerikanen, 27 Haïtianen op. Ook zij waren op weg naar Porto Rico. Ze zaten in een zelf gebouwde boot en waren geen slachtoffer van mensenhandel. De Amerikaanse inlichtingendienst houdt de oostkust van Haïti permanent in de gaten, waar ongeveer 90% van de tochten naar Porto Rico plaatsvinden.

Amerikaanse ambassadeur

Pamela White, de Amerikaanse ambassadeur in Haïti, constateert dat er met hulp van de VS op verschillende gebieden vooruitgang is geboekt: op het gebied van landbouw, gezondheid en werkgelegenheid. Ze wijst op het Amerikaanse hulpprogramma USAID dat twee acties financiert, *Feed the future North* en *Feed the future West* die de verbetering van de landbouwproductie beogen en daarmee ook een verbetering van de economische groei van het noorden en westen. Vooral het noorden biedt veel mogelijkheden voor de ontwikkeling van lokale ondernemingen. Hier worden de voornaamste gewassen verbouwd: maïs, bonen, rijst, bananen en cacao. Verdeeld over vijf jaar zijn hier 88 miljoen dollar voor beschikbaar. In de assemblage-industrie zijn veel banen geschapen en de export groeit.

De aanstaande opening van de vrijhandelszone in Carrefour zal 2.500 banen scheppen. In het bedrijventpark Caracole, waar al 1.400 mensen werken, wordt een tweede atelier geopend dat aan 1.420 mensen werk verschaft.

Mevrouw White benadrukt dat Amerika mogelijkheden zoekt meer direct met de regering samen te werken, zoals dat nu al gebeurt bij de verbouwing van het universiteitsziekenhuis.

Gevraagd naar haar mening over het weer oprichten van het leger, antwoordt de ambassadeur dat de VS besloten hebben de nationale politie te steunen. (HM)

Rapport van de Senaatscommissie

De Senaatscommissie komt na haar onderzoek tot de conclusie dat president Martelly en premier Lamothe wel degelijk op 11 juli in het bureau van oud-minister Mr. Lissade een gesprek hebben gehad met rechter Joseph. Tijdens dit gesprek, dat werd geregeld door de president van de rechtbank van Port-au-Prince, hebben Martelly, Lamothe en de minister van Justitie rechter Joseph onder zware druk gezet en bedreigingen geuit om hem te bewegen af te zien van zijn besluit de laatste twee op te roepen als getuige in de zaak tegen Sophia en Olivier Martelly.

De commissie doet, onder andere, de aanbeveling de president, de premier en de minister van Justitie, Jean-Renel Sanon, in staat van beschuldiging te stellen. 'Door hun deelname aan het gesprek met de overleden rechter op 11 juli 2013 in het kabinet van Mr. Garry Lissade te ontkennen, hebben deze gezagsdragers gelogen zowel tegen de commissie als tegen de natie'.

De analyse van de verklaringen van de verschillende personen die gehoord zijn 'geeft de commissie het recht vast te stellen dat het staatshoofd, zijn premier en zijn minister van

Justitie zich gemengd hebben in de onafhankelijke uitoefening van de rechterlijke macht om te bereiken dat Justitie beslist in hun voordeel’.

De president van de rechtbank moet voorkomen voor de Hoge Raad en van zijn functie moeten worden ontheven. Hij is het die rechter Joseph naar het kantoor van Lissade heeft gebracht. Mr Lissade wordt aangeklaagd wegens bieden van gelegenheid.

De Senaatscommissie presenteert haar rapport aan het Huis van Afgevaardigden, dat er haar oordeel over moet uitspreken. (LM)

Milieu

Het milieu raakt ernstig verontreinigd. Er is weinig beleid voor wat betreft het afval. Het water van de rivieren vormt een gevaar voor de gezondheid en veroorzaakt ziektes als tyfus, diarree en cholera. Sinds 2005 geeft een decreet de mogelijkheid de vervuiler te laten betalen en andere maatregelen te treffen om milieuverontreiniging te bestrijden. Wie verantwoordelijk zijn voor schade aan het milieu kunnen gevangenisstraffen oplopen. Toch helpt dat allemaal niet veel. Het ontbreekt aan een echt beleid en handhaving.

Het verbod op invoer en gebruik van polyethyleen en polystyreen wordt slecht nageleefd. Bijna alle kanalen zitten vol met dit soort afvalmateriaal. Per 1 augustus moet daar nu toch verandering in komen. Het verbod op zakken, borden, bekertjes en bestek van deze materialen wordt strenger gehandhaafd. Doorzichtige flessen en zakjes van plastic blijven toegestaan. Het ministerie neemt maatregelen om de import van 100% papieren en kartonnen producten, zoals kartonnen bekertjes, te bevorderen.

De douane gaat scherper toezicht houden op import van verboden waar. Goederen van dit soort die in magazijnen zijn opgeslagen, worden in beslag genomen. (USH, HM)

Allerlei plannen voor herbebossing blijken maar weinig succesvol te zijn. Een nieuwe methode lijkt echter hoopvol. Men gaat er van uit dat die wel succesvol zal zijn, omdat ze ook de landbouwopbrengst vermeerdert. Het te planten soort bomen dient voor herbebossing, maar levert ook rendement. Tot nu toe nam de nieuwe (massale) aanplant veel vruchtbare grond in beslag. Bij aanplant van vruchtbomen op de grond van de boer profiteert die van de opbrengst en geeft hij zijn bijdrage aan het behoud of verbetering van het milieu.

Dit soort initiatieven zijn hard nodig. In 1930 was Haïti nog voor 60% begroeid, in 2011 voor nog geen 2%. (LM)

Allergie van het rechtssysteem

Het Haïtiaans rechtssysteem lijkt allergisch te zijn voor belangrijke dossiers. Bijna nooit leiden grote dossiers, die toch in het middelpunt van de aandacht van de bevolking staan, tot een uitspraak. Dit is een verdacht tekortschieten dat onrust scheidt en twijfel zaait over het vermogen van het Haïtiaanse systeem om een rechtvaardige rechtsgang te verzekeren. Het telkens terugkeren van dezelfde problemen en het politiseren van het justitieapparaat geven weinig hoop op verbetering, ook nu niet, terwijl er een dossier aan de orde is waar de hoogst geplaatste ambtsdragers bij betrokken zijn.

Steeds opnieuw verdwijnen belangrijke dossiers in bureauladen. Ze betreffen vaak politieke figuren, journalisten of zaken waar personen uit vooraanstaande families betrokken zijn. Een voorbeeld van de laatste is Clifford Brandt. Hij wordt beschouwd als de leider van een bende, die als de grootste in het Caribische gebied wordt beschouwd. Hoewel in oktober 2012 gearresteerd, is zijn zaak nog niet voorgekomen.

Voor het plegen van politieke moorden is nog niemand veroordeeld. Het blijft een open vraag of en hoe de zaak Duvalier Jr. wordt afgesloten.